

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
İller İdaresi Genel Müdürlüğü

Sayı : 89780865-153-E.12443

29/07/2020

Konu : Egzotik Hayvan, Amfibik Hayvan İle
Omurgasızlar Vb. Hayvanlara İlişkin
Alınan Covid-19 Tedbirleri

İlgi : Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 22.07.2020 tarihli ve 2057624 sayılı yazısı.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın ilgi yazısı ekte gönderilmiş olup bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Servet GÜNGÖR
Bakan a.
Genel Müdür Yardımcısı

Ek: İlgi yazı (3 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

81 İL VALİLİĞİNE

JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞINA

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

Bilgi:

SAĞLIK BAKANLIĞINA

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞINA

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (i1GN0v-OTIpBB-8Gkrme-KZVUzo-0XPML0Dy) kodunu yazınız.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

GIDANI KORU
SOFRANASAHİP ÇIK

Sayı : 10724253-325.11.02.01-E.2057624
Konu : COVID-19 Tedbirleri

22.07.2020

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) 13.03.2020 tarihli ve 10724253-325.11.02.01-E.889320 sayılı yazımız.
b) 01.05.2020 tarihli ve 10724253-325.11.02.01-E.1265782 sayılı yazımız.

Bilindiği üzere ilgide kayıtlı yazılarımız ile Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu kararları doğrultusunda COVID-19 salgınının kaynağı ve epidemiyolojisi ile ilgili bilgiler netlik kazanıncaya kadar, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıdave Yem Kanununun 4 üncü Maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 25 inci Maddesinin üçüncü fıkrası gereğince; hangi amaçla olursa olsun tüm ülkelere gelen egzotik hayvanlar ile omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, süs balıkları, sürüngen, kemirgen, evcil tavşan ve tüm kuşların, yolcu beraberli ve ticari kapsamındaki hayvanların ülkemize getirilmesine ilişkin alınan tedbirler hakkında tarafımıza bilgi verilmişti.

Bu çerçevede Sağlık Bakanlığı tarafından oluşturulan Bilimsel Danışma Kurulu önerileri doğrultusunda çeşitli tarihlerde alınan kararlara ilave olarak Bilimsel Danışma Kurulu'nun 08.07.2020 tarihli, "COVID-19 kapsamında tatlı su, tuzlu su ve akvaryum balıklarının ithalatı ve bilimsel amaçlı laboratuvar hayvanlarının kullanımı hakkındaki görüşleri, Bakanlığımıza iletilmiştir.

Bilimsel Danışma Kurulu'nun söz konusu görüşlerinde;

- *Coronavirus ailesi, zoonotik virüsler grubu arasında yer almaktadır. Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan şehrinde başlayan COVID-19 etkeni SARS-CoV-2 için kaynağının "yarasa"lar ve ara konağının da "Malayan pangolin (Pullu Karıncayiyen)"ler olabileceği düşünülmektedir. Diğer egzotik hayvanların köken veya ara konak olabileceği değerlendirimi hala devam etmektedir. Bu nedenle ticari kapsamda; Egzotik hayvanlar, omurgasızlar, amfibik hayvanlar, köpek, kedi, gelincik, sürüngen, kemirgen, tavşan, kuşların ülkeye girişinin askıya alınma kararının uygulanmasına devam edilmesi ve bu kararın salgın süresince uygulanması,*
- *insan tüketiminde kullanılan tatlı su ve tuzlu balıkları gibi su ürünlerinin COVID-19 etkeni olan SARS-CoV-2 bulaşında rolünü kanıtlayan bilimsel bir veri yoktur. Bu su ürünlerinin canlı veya donmuş olarak ithalatında olumsuzluk görünmemektedir. Su ürünlerinin hazırlanmasında, dışardan bulaşın önlenmesi için genel hijyen tedbirlerinin alınması, gıda hazırlığında koruyucu ekipman kullanması ve gıdaya temas öncesi ve sonrası el hijyeninin sağlanması önemlidir.*

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : HQTOVMWM Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Eskişehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
Tel: (0312) 287 33 60 Faks:

Bilgi için: Kubilay TAMER
Veteriner Hekim

71348

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

Sayı : 10724253-325.11.02.01-E.2057624
Konu : COVID-19 Tedbirleri

- *Süs amaçlı kullanılan akvaryum balıklarının, COVID-19 etkeni olan SARS-CoV-2 bulaşmasında rolünü kanıtlayan bilimsel bir veri yoktur.*
- *Ülkemizde bilimsel amaçlı araştırmalar için (hastalığın patogenezi anlama, aşı geliştirme, ilaç geliştirme, antiserum geliştirme gibi) çalışmalarda deney hayvanlarına kesin ihtiyaç duyulmaktadır. SARS-CoV-2 için öngörülen laboratuvar deney hayvanları;*
- **Fare Modeli;** *Coronavirüs aşı çalışmalarında en sıklıkla kullanılan hayvan modelidir. Balb/c fareleri (1 yaşından büyük-öldüğü ya da immuno-kompetent), humanize edilmiş transgenik fareler (Ace2 reseptörü bulunan fareler), corovirüsün adapte edildiği fareler (seri olarak virüsün farelerde pasajlanması sonucu, virüsün farelerde enfeksiyon oluşturma yeteneğini kazanması).*
- *Rat, gelincik ve tavşanlar daha az sıklıkla kullanılmaktadır.*
- **Primat Modeli;** *Coronavirüs aşı çalışmalarında eski dünya primatları daha sıklıkla kullanılmakla beraber yeni dünya primatları da kullanılmaktadır.*
- **Eski Dünya Primatlar:** *Afrika Yeşil Maymunları (African green monkeys), Rhesus makak (Rhesus macaques) ve Cynomolgus makak (Cynomolgus macaques).*
- **Yeni Dünya Primatlar:** *İpek Maymunu (Common mormaset), Sincap Maymunu (Squirrel monkey) ve Tamarin ailesi üyesi Mustached tamarins (Mustached tamarins).*
- *Bilimsel çalışma amaçlı bulundurulmuş laboratuvar hayvanlarının, laboratuvar koşullarında ve kontrollü ortamlarda olmaları için, halk sağlığı açısından tehdit oluşturmazlar. Ülkemizde, COVID-19 ve diğer hastalıklar için; bilimsel araştırmalarda (hastalığın patogenezi anlama, aşı geliştirme, ilaç geliştirme, antiserum geliştirme gibi) ihtiyaç duyulan deney hayvanlarının ithalatına müsaade edilmesi, bu tür çalışmaların yapılabilmesi için önem taşımaktadır. Denilmektedir.*

Bu çerçevede alınan tedbirlerin uygulanabilmesi amacıyla ilgili bakanlıklar ve birimler tarafından görev alanlarına giren konularda gerekli tedbirlerin alınması hususlarında gereğini ve bilgilerinizi arz ve rica ederim

Harun SEÇKİN
Bakan a.
Genel Müdür V.

Dağıtım:

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına
Ticaret Bakanlığına
Sağlık Bakanlığına

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : HQTOVMWM Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Eskişehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
Tel: (0312) 287 33 60 Faks:

Bilgi için: Kubilay TAMER
Veteriner Hekim

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Gıda ve Kontrol Genel M¼d¼rl¼đ¼

GIDANI KÖRU
SOFRAMA SAHİP ÇIK

Sayı :10724253-325.11.02.01-E.2057624
Konu :COVID-19 Tedbirleri

İçişleri Bakanlığına
Dışişleri Bakanlığına
81 İl Müdürlüğüne
Tüm Veteriner Sınır Kontrol Noktası
Müdürlüklerine
Tüm Veteriner Kontrol Enstitü Müdürlüklerine

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : HQTOVMWM Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>
Eskişehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara
Tel: (0312) 287 33 60 Faks:

Bilgi için:Kubilay TAMER
Veteriner Hekim

